

НОВИНИ

КОНФЛІКТИ

ПОЗИЦІЯ

ДУМКА

ПОДІЇ

ВІЙНА

ВІДЕО

БЛОГИ

Головна > Статті > Конфлікти > Кримінал > Архітектор кордону: як Михайло "Геша" Токар створив контрабандну імперію та став "господарем" Закарпаття

Архітектор кордону: як Михайло "Геша" Токар створив контрабандну імперію та став "господарем" Закарпаття

[Читати на руськом](#)[Read in English](#)

Архітектор кордону: як Михайло "Геша" Токар створив контрабандну імперію та став "господарем" Закарпаття

У новітній історії України небагато знайдеться фігур тіньового світу, чий вплив на цілий регіон був би настільки ж абсолютним і водночас непублічним, як вплив Михайла Токаря. Його називали «Гешею» (прізвисько, що закріпилося за ним ще зі шкільних років), «господарем Закарпаття» та «королем контрабанди». Він став архітектором системи, де кордон був не лінією на карті, а невичерпним джерелом ресурсу.

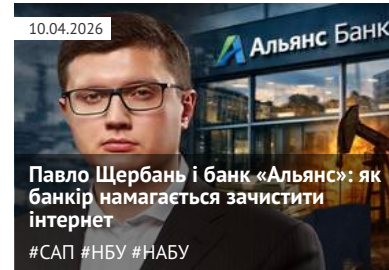
Про це повідомляє [Криміналіст](#).

Михайло Токар народився 29 липня 1962 року в селі Куштановиця Мукачівського району. Початок його життєвого шляху був типовим для сільського юнака того часу: навчання у ПТУ, строкова служба в армії, робота водієм у рідному колгоспі, а згодом – інструктором із водіння. Проте переломний 1985 рік і початок епохи перебудови докорінно змінили хід його біографії.

Закарпаття миттєво перетворилося на головну «браму» для дефіцитного імпорту, а околиці Мукачева за лічені місяці вкрилися густою мережею стихійних ринків та оптових баз. Токар не залишився осторонь цих процесів: маючи гостру підприємницьку жилку, він відкривав власні торгові точки та активно займався контрабандою дефіцитних товарів.

Проте «Геша» швидко збагнув, що в умовах тотального хаосу та бездержав'я не менш цінним товаром стає безпека. Для захисту власних точок від набігів «гастролерів» та місцевого хуліганства він згуртував навколо себе не лише надійних односельців, а й міцних спортсменів із навколишніх сіл та містечок. Невдовзі ця група переросла межі звичайної «самооборони», почавши надавати послуги силового захисту іншим

Важливі новини

**ЯК ОБИЙТИ БЛОКУВАННЯ
І ЧИТАТИ НАШ САЙТ**

Останні новини

[По даті](#) [По переглядам](#) [По коментарям](#)

00:04 Кількість заявок на притулок від українців в ЄС скоротилася на 57%, - ЗМІ

00:01 Фіцо: Україна поки не готова до вступу в Європейський Союз

19 квітня 2026 г.

23:56 Новий розкол між поколіннями: молодь вважає мобілізацію надмірною, а старші – недостатньою

23:53 ЄС рекомендує бізнесу повернутися до віддаленої роботи для економії пального, - Financial Times

23:47 Трагедія в Сандакані: пожежа знищила тисячу будинків, понад 9 тисяч людей залишилися просто неба

 Підпишіться на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

23:41 Тіньовий наступ Дельсі Родрігес: як віцепрезидентка Венесуели

підприємцям та торговцям. Саме так зародилася організована група, що згодом взяла під свій контроль левову частку всього транзитного бізнесу регіону.

З появою угруповання «Геші» правила гри в регіоні набули чіткої регламентації. Його бійці були «конкретними», працювали без зайвого пафосу, але вкрай ефективно. Заїжджі гастролери, які намагалися нав'язати власні порядки на Закарпатті, досить швидко усвідомлювали: будь-які «делікатні питання» набагато безпечніше погоджувати особисто з Токарем. У прикордонній зоні, де перетиналися інтереси багатьох угруповань, слово Геші стало головним регулятором, а візит до Мукачева – обов'язковим ритуалом для тих, хто хотів працювати в регіоні без зайвих проблем.

Знайомі Токаря згадують, що його лідерські якості повноцінно розкрилися після 25 років. Він не був кровожерливим, але мав сталеву волю та винятковий дар переконання. Токар володів рідкісною здатністю домагатися поставлених цілей не через демонстрацію сили, а завдяки переконливості слова та зв'язкам. Це дозволяло йому гасити конфлікти та знаходити компроміси там, де інші бачили лише шлях війни. Його стратегічною метою було не насильство як таке, а тотальний контроль.

Акумуляований капітал і потужний силовий ресурс дозволили «Геші» вийти на принципово інший рівень впливу. Те, що раніше сприймалося як розрізнені стихійні схеми, перетворилося на системну «велику гру»: контрабанда алкоголю, пального та деревини набула промислових масштабів. Тепер Токар не просто здійснював супровід вантажів – він почав одноосібно диктувати умови та вибудовувати власну монопольну контрабандну імперію.

Міжнародний масштаб

«Геша» став унікальним феноменом для кримінального світу України. Не маючи жодної судимості та ніколи не «топтавши зону», він володів зв'язками та авторитетом, який визнавали лідери наймогутніших угруповань не тільки України, а й СНД (Геші приписували зв'язки з «солнцевськими» та «оріхівськими» ОЗУ). Для столичних кримінальних гігантів Токар був ключовим оператором на західному кордоні, через якого вони вирішували свої стратегічні контрабандні питання. Глибоке вкорінення його зв'язків у правоохоронних органах та прикордонній службі слугувало тим необхідним елементом, який дозволяв Геші конвертувати свій вплив у безперервний логістичний процес.

Навіть чеченські ОЗУ, відомі своєю експансивністю, не змогли закріпитися в області – Геша особисто дав зрозуміти, що їхні методи тут не приживуться. Окремою рисою його політики була принципова боротьба з наркотиками: він жорстко зачищав регіон від цього бізнесу.

З 1997 року Токар почав масово вкладати гроші в легальні проєкти, які за даними місцевих ЗМІ тісно перепліталися з бізнес-інтересами Віктора Балоги. Його благодійність була безпрецедентною: на кошти Геші будували церкви, асфальтували дороги в селах, фінансували лікарні. Спортивний клуб греко-римської боротьби, де безкоштовно займалися сотні дітей, став його гордістю.

Тому 1998 рік став логічним етапом його трансформації: Токар став депутатом Обласної ради. Він не прагнув публічних виступів, але його присутність у комісії з питань економіки означала одне – жоден фінансовий потік в області не пройде повз його увагу. Реалізувати плани щодо використання депутатського мандата він не встиг. Велика політика та великі гроші мають свою ціну.

Вечері 25 грудня 1998 року біля власного будинку в Мукачеві Mercedes-Benz W140 «Геші» розстріляли. Вісім куль поставили крапку в епісі «одноосібного правління» Токаря.

Вбивство Михайла Токаря викликало безпрецедентний резонанс, а пишність похорону вражала навіть бувалих. Кримінальний світ був готовий платити 100 тисяч доларів за інформацію про вбивць.

Правоохоронна машина спрацювала досить оперативно. Уже 24 січня 1999 року оперативники УБОЗ затримали в Донецьку двох чоловіків.

Безпосередніми виконавцями виявилися 27-річний Іван Ситар (уродженець Ужгорода) та 25-річний Дмитро Кулініч (громадянин Білорусі). За кілька днів до рук слідства потрапив і третій співучасник – Іван Рабчак на прізвище «Білорус», якого згодом оголосили безпосереднім організатором злочину. У 2000 році Закарпатський обласний суд виніс вердикт: кожен із трійці отримав по 15 років позбавлення волі.

перебирає контроль над силовим блоком 📍

23:33 **Нічна атака на Харків: зафіксовано влучання дронів у двох локаціях міста** 📍

23:31 Петер Мадяр заявив про маніпуляції на виборах в Угорщині, попри перемогу «Тиси»

23:26 Яскравий метеорит пролетів над Україною: небесне явище бачили в Києві та на Рівненщині 📍

23:22 США перехопили іранське судно в Оманській затоці, - Трамп 📍

23:15 Замість 10 тисяч – 62: на митному посту "Астей" у водійки вилучили понад 50 тисяч євро 📍

23:10 Замість тюрми – електронний браслет: польському бізнесмену, який збив на смерть двох українко, пом'якшили вирок

23:02 **У київському ресторані під час стрілянини ліквідували молдовського кримінального авторитета «Шакала»**

22:55 Drone Deal на 10 років: Україна уклала масштабні угоди про розвиток ВПК із Саудівською Аравією, ОАЕ та Катаром 📍

22:49 РФ обстріляла Ізюм із РСЗВ: є поранені серед цивільних 📍

22:43 Зеленський: Блокування соцмереж у РФ може бути пов'язане з підготовкою до мобілізації 📍

22:36 РФ скинула 9 керованих авіабомб на Херсонщину: є руйнування 📍

22:29 У Болгарії проросійська політична сила Радева значно випереджає конкурентів, – Reuters

22:20 **Ситуація на фронті: за добу сталосся 166 бойових зіткнень, найгарячіше – на Покровському напрямку**

22:14 **Офіцер удень, таксист уночі: аналітики розповіли про критично низькі зарплати військових у Генштабі** 📍

22:08 Зеленський: Далекобійні удари України завдали РФ 2,3 мільярда доларів втрат у нафтосекторі за місяць

22:01 Криветки з подвійним дном: Одеський апеляційний суд оштрафував директора компанії "Меліса опт" на понад 2 мільйони гривень

Теги новин

COVID-19 агрессия России Атака **Війна**

Война ВСУ Вторжение

Дональд Трамп Донбасс ДТП Зеленский ЗСУ Киев Київ коронавирус Коррупция

Замовником ліквідації Токаря правоохоронці називали уродженця Донецька – професійного кілера Євгена Ігнаткіна, відомого в кримінальних колах під прізвиськами «Хокеїст» або «Женя Донецький». Як зазначало видання «Дзеркало тижня», майбутній кілер народився в Липецьку, а після закінчення Московського інституту фізкультури переїхав до Донецька.

Його подальша кримінальна «кар'єра» виявилася нерозривно пов'язаною із Закарпаттям, куди він потрапив завдяки своєму професійному захопленню хокеєм. У 1988 році 30-річного тренера направили до Ужгорода для організації місцевої хокейної команди. Проте за фахом Ігнаткін працював недовго. З початком бурхливих 90-х спортивний гарт та організаторські здібності тренера знайшли інше застосування – у сфері замовних ліквідацій.

Після вбивства Токаря він залишив Україну, але у 2000 році був затриманий у Чехії. Лише у 2004-му Ігнаткіна екстрадували на батьківщину. У березні 2005 року Апеляційний суд Закарпатської області засудив його до 15 років ув'язнення в колонії суворого режиму на Вінниччині.

Особливе місце в цій історії посідає постать Олега Грузина, близького друга Ігнаткіна та донецького бізнесмена, який осів в Ужгороді ще в середині 90-х. Грузин не просто підтримував («грів») Ігнаткіна в ув'язненні, а й розгорнув масштабну кампанію за його дострокове звільнення. За непідтвердженою інформацією, для «вирішення питання» Грузин акумулював суму в \$1 млн.

Зусилля дали результат: у 2008 році Ігнаткіна перевели на загальний режим, і його умовно-дострокове звільнення (УДЗ) здавалося лише питанням часу. Однак ці плани були вщент зруйновані: 5 лютого 2009 року Олега Грузина застрелили в Ужгороді.

Ця ліквідація спричинила черговий резонанс, оголивши глибокі політичні пласти справи. Тодішній міністр внутрішніх справ Юрій Луценко в інтерв'ю виданню «Коммерсант-Україна» розкрив сенсаційну деталь: свідчення у справі про вбивство Олега Грузина давав особисто Голова Секретаріату Президента Віктор Балога.

Згідно з основною версією журналістських розслідувань, впливові фігури Закарпаття могли бути вкрай не зацікавлені у звільненні Ігнаткіна. Головне побоювання полягало не просто в імовірності його майбутніх зізнань, а в тому, що поза стінами колонії замовники втрачали критичні важелі впливу, які гарантували мовчання кілера впродовж п'ятнадцяти років. У цьому контексті смерть Грузина та системне блокування виходу Ігнаткіна на волю виглядають як злагоджена операція з «консервації» правди про реальних, а не лише призначених слідством «офіційних» замовників убивства Михайла Токаря.

Євген Ігнаткін вийшов на волю у 2015 році. На сьогодні про його подальшу долю майже нічого не відомо: за деякими свідченнями, після звільнення він певний час залишався на території Закарпатської області.

Проте найбільш несподіваний поворот у цій історії стався 12 жовтня 2015 року.

Видання MUKACHEVO.NET повідомило цікаву новину: до Міжгірської районної ради балотується не хто інший, як Іван Ситар – той самий кілер, який свого часу був засуджений за вбивство «Геші». Кандидатуру Ситара висунула партія «Відродження», лідером якої на Закарпатті був народний депутат Михайло Ланьо, відомий у певних колах під прізвиськом «Блюк». Саме Ланьо, за версією численних джерел, успадкував значну частину «спадщини» та активів Михайла Токаря після його загибелі.

Ця специфічна політична кон'юнктура стала тлом для гучних і скандальних подій літа 2015 року. 11 липня в Мукачеві, на території спорткомплексу «Антарес», спалахнула масштабна стрілянина між бійцями «Правого сектора» та оточенням Ланьо. Це протистояння стало апогеєм тривалого конфлікту між двома ключовими закарпатськими центрами впливу – Михайлом Ланьо та Віктором Балоогою.

Як зазначало видання «Українська правда», нардеп Михайло Ланьо заявив, що конфлікт у Мукачеві спалахнув на ґрунті його відмови підтримати сина Віктора Балого на майбутніх виборах мера міста. Деталі цих свідчень оприлюднив тодішній радник голови МВС Антон Геращенко: про це Ланьо заявив під час опитування, проведеного слідчою комісією Верховної Ради 18 липня.

«У нього тривалий конфлікт із Балоогою на ґрунті політичних розбіжностей. Він свого часу перебував у партії “Єдиний Центр”, потім проти волі Балого вийшов звідти і з того часу не підтримує стосунків. Після чого у них різко погіршилися відносини і, на його думку, саме Балога, який морально і матеріально підтримує ПС на Закарпатті,

Напад Росії на Україну

Нападение

России на Украину оккупанты
оккупанти Порошенко Путин Росія

Россия сбУ США Україна

Україна ЧП Епидемія коронавіруса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможе
- Частково зможе, але не відразу
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

Голосувати

[Показати результати опитування](#)
[Показати всі опитування на сайті](#)

попросив керівника бойового крила ПС почати демонстрацію сили і провести зустріч 11 липня з метою тиску», – зазначив Герашенко, цитуючи свідчення нардепа.

Тіні 90-х знову заговорили мовою автоматів, наочно довівши: спадщина «Закарпатського спрута» нікуди не зникла – вона лише пройшла чергову стадію трансформації, змінивши шкіряні куртки на депутатські мандати, але зберігши старі методи вирішення питань.

Теги: [Кримінал](#) [Кримінал](#) [Закарпатская область](#) [Закарпатська область](#) [Токарь Михаил \(Геша\)](#) [Бизнес](#) [Бізнес](#)
[Контрабанда](#)

Софія Ковальчук

РЕДАКТОРКА СТРИЧКИ НОВИН

🕒 19 квітня 2026 г., 19:10 👁 Переглядів: 2128

💬 Коментарі: 0

Роздрукувати

Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

Головна

[Про нас](#)
[Статті](#)
[Архів](#)
[Закони](#)
[Контакти](#)

Новини

[Рейдерство](#)
[Корупція](#)
[Економіка](#)
[Новини світу](#)

Конфлікти

[Політика](#)
[Корпоративні конфлікти](#)
[Кримінал](#)

Позиція

[Коментарі](#)
[Різне](#)

Думка

[Політика](#)
[Економіка](#)

Події

[Відео](#)

Війна

[Блоги](#)

2013-2026 © АНТИКОР – національний антикорупційний портал

[Реклама на сайті](#) • [Наші партнери](#)

[Політика конфіденційності](#)

Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.

Facebook

Twitter

YouTube

RSS-підписка

Email-розсилка

Мобільна версія